

ליל שבת קודש פרשת בהעלותך ה'תשס"ז

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' קט"ז המדבר ממה שאי אפשר להכיר צדיק מבחוץ, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, (מוהרא"ש נ"י חזר על נקודה אחת שבתורה זו של רביז"ל), יש טועים סוברים, שצריכין להכיר את הצדיק או שאר דבר שבקדושה, להכירו בפניו בצלמו ודמותו, שיהיה משונה בדמותו ובתנועותיו דייקא, ובאמת לא כן הוא, כי הצדיק הוא בדמות וצלם ככל האנשים, ואין בו שום שינוי, ואף על פי כן הוא ענין אחר לגמרי, ושאר בני אדם אינם בדמותו כלל באמת לאמתו, כי איש הכשר נדמה, שהולך עם כרכשות ודקין כמו שאר בני אדם, ואף על פי כן הוא ענין אחר לגמרי, כי הצדיק ואנשים כשרים באמת, הם דומים בכל תנועותיהם כשאר בני אדם בדמותם וצלמם, ואין ביניהם הפרש בגשמיות לכל מראה עיני כשר, ואף על פי כן באמת לאמתו, אנו מאמינים שהם מופרשים ומובדלים לגמרי, כי איש כשר הוא ענין אחר לגמרי, מכל שכן הצדיקים האמיתיים וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה רביז"ל מוסר לנו בתורה זו ידיעה חשובה מאד, שאי אפשר בשום פנים ואופן להכיר צדיק אמיתי מבחוץ, כי צדיק אמיתי הדבוק בו יתברך בכל עשתונותיו, אינו צריך להראות שום תנועה משונה וזרה על עוצם דביקותו, אדרבה הוא פשוט בתכלית הפשיטות, ואין רואים אצלו שום דבר כלל, ובדבר זה הוא מתדמה ליוצרו, והולך בדרכיו יתברך, כי גם הוא יתברך פשוט בתכלית הפשיטות, והוא נמצא בכל מקום, ואף על פי כן רוב בני אדם אינם מכירים כבודו יתברך, וכן הוא אצל הצדיק הדבוק בו יתברך, שאין רואין אצלו שום דבר כלל, ואף על פי שבתוך לבו בווער אש קודש, בהלהבות גדולה מאד, והוא מוכן בכל עת ורגע להישרף על קדושת שמו יתברך, אף על פי כן מבחוץ אין רואין כל זאת כלל, והוא נדמה כאחד האדם, וכל מה שהוא גדול ביותר, אין רואין אצלו שום דבר כלל, וכמו שאומר רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' רמ"ג) שיש צדיק גדול מאד, שאין העולם יכול לסבול קדושתו, על כן הוא מתעלם מאד, ואין רואים ממנו שום קדושה ופרישות יתירה, זה מחמת גודל קדושתו מאד, וכמו שמצינו ששלמה המלך עליו השלום חיבר שלשה ספרים, משלי, קהלת ושיר השירים, ובאמת משלי וקהלת הם

כולם מלאים מוסר ויראת שמים מאד, ומצינו בהם תיבות קדושה וטהרה כמה פעמים, אבל בשיר השירים אינו נמצא תיבות קדושה וטהרה כלל, ואף על פי כן אמרו חכמינו הקדושים (ידים פרק ג), 'כל השירים קדש ושיר השירים קדש קדשים', נמצא בשיר השירים הוא קדוש מאד יותר הרבה מכל הספרים, אבל מחמת גודל עוצם קדושתו אינם רואים שם שום קדושה, על כן אינו נמצא שם תיבות קדושה וטהרה כלל, כן הוא אצל הצדיק, שכל מה שהוא יותר גדול ויותר קדוש, אין רואין אצלו שום דבר כלל, ומחמת זה בני אדם מזולזלים בו, כי נדמה להם שצריכים לראות אצלו תנועות זרות ומשונות, ועבודת מופלאות לא כדרכי בני אדם, ובלא זה אינו צדיק כלל, אבל אלמלא היו יודעים ידיעה זאת, שאין יכולים להכיר צדיק אמיתי מבחוץ, אזי היו מבחינים שעיקר הצדיק הוא הפנימיות שלו, מה שכל מוחו חבוק ודבוק בו יתברך בדביקות אמיתי, ואז לא היו מסתכלים על החיצונית שלו כלל, רק על הפנימיות, והיו מקבלים ממנו התעוררות גדולה מאד.

והנה יש דרך נפלא למצוא את הפנימיות של הצדיק, והוא על ידי ספריו הקדושים, כי פניו שכלו ונשמתו מונחים בתוך ספריו הקדושים (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' קצ"ב), והמסתכל בהם עם עין האמת, יכול לראות בתוכם עוצם דביקותו בהשם יתברך, כי הכתב של אדם, מגלה את עוצם פנימיותו, על דרך שאמרו חכמינו הקדושים (שבת ק"ה) "אנכי" ראשי תיבות, א"נא נ'פשי כ'תבית י'הבית (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' קע"ג), כי על ידי הכתב מכירים את פנימיות נפש האדם, ומחמת זה היו צדיקים שהקפידו שלא יודפסו ספריהם בחייהם, כי לא רצו שיתגלו פנימיותם אל הבריות בחיים חיותם, אלא רצו להיות מוסתרים מבני אדם, רק אחר הסתלקותם, כשהודפסו ונתפרסמו ספריהם בעולם, הכירו כולם את עוצם מעלתם וגודל דביקותם, ונתפעלו מאד אך הצליחו להסתיר עצמם מעיני הבריות כל כך, אבל מי שיודע ידיעה הנ"ל, שאי אפשר להכיר צדיק מבחוץ כלל, אזי לכתחילה ישים לב ועין להסתכל תמיד רק על הפנימיות של הצדיק, לראות את עוצם דביקותו בו יתברך, ואזי גם עליו יהיה נמשך עליו מהארתו הגדולה, ויזכה לעלות בעלייה גדולה, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב (במדבר ח') ויעש כן אהרן אל מול פני המנורה העלה נרותיה כאשר צוה ה' את משה, ופירש"י, ויעש כן אהרן, להגיד שבחו של אהרן שלא שינה, והנה כל מפרשי התורה מתמיהים, מהו שבחו של אהרן הכהן, משרת ה', שלא שינה מכל אשר ציווהו ה', וכי יש איזה הוה אמינא שאהרן קדוש ה' ישנה איזה ציווי של מקום חם ושלוש? אבל על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי הכתוב מגיד לנו שבחו של אהרן, שהיה כל כך דבוק בהשם יתברך, עד שלא ראו אצלו שום שינוי

כלל, ובין שהיה עסוק בהטבת והדלקת הנרות, ובין שהיה נכנס לפני ולפנים להקמיר הקמורת ביום הכיפורים, ובין שהיה עוסק לעשות שלום בין אדם לחבירו ובין איש לאשתו, לא ראו אצלו שום שינוי כלל, כי הכל עשה בדביקות אמיתי וכדעת ישרה, עד שלא היו יכולים להבחין התלהבותו מבחויץ כלל, והתורה גילה לנו זאת אצל הדלקת המנורה דייקא, כי הדלקת המנורה מרמז על תבערת לב איש הישראלי אל השם יתברך, שצריך להבעיר לבו עד שיהיה שלהבת הלב עולה מאליה בהתעוררות גדול מאד אל השם יתברך (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' כ"א), ועיקר השלימות שיהיה התלהבות פנימי, עד שלא יתראה מבחויץ כלל, וזה היה שבחו של אהרן "שלא שינה", היינו שלא הכירו עליו שום שינוי מבחויץ, כי היה יכול לצמצם התלהבות לבו, עד שמבחויץ לא יכיר אותו כלל, ורק מי שיודע שהצדיק הוא כולו פנימי, יבחין את עוצם מעלתו, וילמד ממנו גם להדליק שלהבת לבו עד שיבעור אל השם יתברך באמת, והשם יתברך יזכינו להיות מקורבים אל צדיקים אמיתיים, שבוערים תמיד באש דקדושה אל השם יתברך, עדי נזכה שגם שלהבת לבינו יעלה תמיד אל השם יתברך, ונזכה להיות קשורים ודבוקים בו יתברך באמת ובתמים מעתה ועד עולם אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת בהעלותך ה'תשס"ז

מחמת סיבות פרטיות לא עשה מוהרא"ש נ"י בשבת זו קידושא רבא ברבים.

סעודה שלישית פרשת בהעלותך ה'תשס"ז

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעוויין, דיבר מוהרא"ש ג"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' כ"א המדבר מהתלהבות הלב וקדושת הז' נרות, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש ג"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש ג"י חזר על תמצית דברי רביז"ל שבתורה זו), התלהבות הלב נולד מחמת תנועת השכל, כי טבע התנועות שמוליד חם, ולפי מהירות תנועות השכל, כן מוליד חום בלב, נמצא על ידי שפע אלקי, שהשכל נשפע לאדם במהירות, שאין צריך להשתמש בשום הקדמה, על ידי זאת המהירות שלהבת הלב עולה תמיד מאליה, אבל להגיע לבחינת שפע אלקי אי אפשר, אלא שיקדש את פיו וחטמו ועיניו ואזניו, והן הן מאירין לו שפע אלקי וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש ג"י, כי הגה עיקר האדם הוא התלהבות לבו, שיבער לבו תמיד באש דקדושה להשם יתברך, וירצה בכל פעם לעלות יותר ויותר, להתקרב אל השם יתברך באמת, וכל זמן שיש לו התלהבות הלב, שהוא הארת הרצון המופלג, יזכה להגיע אל כל מה שירצה בעבודת השם יתברך, וכמו כן כל עיקר גבורת הגיבור הוא מחמת חזק לבו, שעל ידי שלבו חזק ואינו מתיירא משום אדם ומשום דבר, יכול לעשות גבורות נוראות ולכבוש המלחמות, כי על ידי חזק ותוקף לבו אינו מתיירא ורץ לתוך תוקף המלחמה, וכן הוא ברוחניות, שעל ידי שיש לו חזק הלב, יכול לכבוש כל מלחמת יצרו, שזהו (אבות פרק ד'): 'איזהו גיבור הכובש את יצרו', והוא ענין גבורות שמשון, שנאמר בו (שופטים י"ג): "ותחל רוח ה' לפעמו במחנה דן בין צרעה ובין אשתאול", שבאותן המקומות צלחה עליו רוח ה', ולבש גבורה, דהיינו שבא לו חזק ותוקף גבורה בלב, ועל ידי זה עשה גבורות נוראות, (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' רמ"ט), ולכן העיקר לעבוד תמיד על התלהבות הלב, שיבער לבו אל השם יתברך, ואז יזכה להגיע להשגות גדולות בעבודת ה' יתברך.

ומגלה לנו רביז"ל, שלזכות אל התלהבות הלב, שיהיה שלהבת לבו עולה תמיד מאליה, הוא על ידי קדושת שבעת הנרות, כי כל אדם יש לו בראשו שבעה נרות דוגמת המנורה שבבית המקדש, והשבעה נרות שבראשו הם שני עיניו, שני אזניו, שני נקבי חוטמו, ופיו, ועל ידי שמטיב ומקדש אותם, הוא מדליק אור השם יתברך בתוך לבו, עד ששלהבת הלב מתחיל לעלות מאליה, כי שבעה נרות אלו הם עיקר קדושת האדם, שירגיל עיניו לראות האלקות שיש בכל דבר, וישמור אותם

מלהסתכל ברע, וכן ירגיל אוניו לשמוע דברי חכמים וקולות דקדושה, וישמור אותם מלשמוע דיבורים רעים ואסורים, וכן ירגיל חוטמו להריח ריח דקדושה, וישמור אותו מכל מיני כעס וקפידות, וכן ירגיל פיו לדבר דיבורים קדושים של תורה ותפילה, וישמור אותו מכל מיני דיבורים רעים ופגומים חס ושלום, והנה כשאדם שומר היטיב על קדושת שבעת נרות אלו, זוכה שלבו מתלהב באש דקדושה, ושלהבת הלב עולה מאליה, עד שתמיד בווער לבו באש דקדושה אל השם יתברך, והוא עולה מדרגא לדרגא, עד שנכלל בו יתברך לגמרי, אשרי הזוכה להגיע אל זה.

והנה עיקר הדרך שזוכים להתעוררות הלב אל השם יתברך, הוא על ידי התקרבות לצדיקים, כי הצדיק הוא המדליק ומעורר לבות בני ישראל אל אביהם שבשמים, והוא בדוגמת הכהן גדול, שעומד ומדליק את המנורה בבית המקדש בכל יום, ועל ידי שמתקרבים אל צדיק, זוכים לקבל התעוררות אמיתי לעסוק בתורה ועבודה וגמילות חסדים, שהם ג' דברים שהעולם עומד עליהם, כי הצדיק מכניס אהבת התורה בתוך תלמידיו, שיתעוררו לעסוק בתורה שבכתב ובתורה שבעל פה, שמרומזים בשבעה קני המנורה, כי הששה קנים מרמזים על ששה סדרי משנה שהם כלליות תורה שבעל פה, ופני המנורה, שהוא הקנה האמצעי, מרמז על תורה שבכתב, כי הוא השורש והמקור לתורה שבעל פה, והצדיק מעורר כל תלמידיו לעסוק בתורה כראוי, וכן הצדיק מכניס אהבת התפילה במקורביו, שהוא עמוד העבודה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות כ"ו): תפילות כנגד תמידן תקנום, כי הצדיק מעורר כל מקורביו לעסוק בתפילה בהתעוררות ובכוונה כראוי, וכן הצדיק מעורר אותם על גמילות חסדים, שיאהבו זה את זה, ויגמלו חסד אחד עם השני, נמצא שעל ידי התקרבות לצדיקים, זוכין לקבל התעוררות הלב, להתלהב אל הקדוש ברוך הוא כראוי, ואשרי הזוכה להיות מקורב אל צדיק אמתי, כי על ידי זה יבער לבו תמיד אל הקדוש ברוך הוא באש דקדושה, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מזהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה רביז"ל מלביש השגה הנ"ל במצות הדלקת המנורה, וכמו שכתוב (במדבר ח') בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות, ופירש"י בהעלותך, שצריך להדליק עד תהא השלהבת עולה מאליה, ועוד דרשו רבותינו, מכאן שמעלה היתה לפני המנורה שעליה הכהן עומד ומטיב, עיין שם, והוא על פי דברי המשנה (סוף פרק ג' דתמיד) אבן היתה לפני המנורה ובה שלש מעלות שעליה הכהן עומד ומטיב את הנרות, והנה יש לדקדק מהו הקשר בין שני פירושים אלו של רש"י הקדוש, הראשון שתהא השלהבת עולה מאליה, והשני שיהא הכהן עומד על המעלה, ומטיב את הנרות, וכן מהו ריבוי הלשון "עומד" ומטיב את הנרות,

שלכאורה היה מספיק לומר שעליה הכהן מטיב את הנרות, וכן בכלל למה היו צריכין שלש מעלות דייקא לפני המנורה, הלא בלאו הכי היה יכול להדליק המנורה לפי קומת איש? והנה אבי מורי זי"ע בספרו "מנחת זאב" מסביר את הענין, ועל פי דברי רביז"ל מאירים הדברים מאד, כי הנה התנא אומר (אבות א) על שלשה דברים העולם עומד, על תורה ועל עבודה ועל גמילות חסדים, והנה הכהן, שהוא הצדיק, בשעה שמטיב ומדליק את הנרות, הוא מעורר לבות נשמות ישראל, שיתלהבו להתדבק בהקדוש ברוך הוא, עד שיהא שלהבת לבם עולה מאליה, והנה העיקר הוא לעורר אותם לקיים שלשה דברים אלו שהעולם "עומד" עליהם, שהם תורה עבודה וגמילות חסדים, ולכן שפיר מרומזו הענין ב"השלשה" מעלות שהיו לפני המנורה, שעליהם הכהן "עומד" ומטיב את הנרות, כי השלשה מעלות מרמזים על השלשה דברים שהעולם "עומד" עליהם, ועל ידי שהיה הכהן "עומד" לפני המנורה, ומטיב ומדליק את הנרות, היה גורם שיתלהבו לבות של נשמות ישראל, לעלות ולהתדבק בהקדוש ברוך הוא, ולהשלים את עצמם בכל השלשה דברים שהעולם עומד עליהם, ולכן שפיר מקושר שני הפירושים של רש"י ביחד, שיהא השלהבת עולה מעליה, ושיהא הכהן עומד על שלשה מעלות לפני המנורה, כי הכהן שהוא הצדיק מלהיב נשמות ישראל באש דקדושה, והוא מעורר את לבם לעסוק בתורה ועבודה וגמילות חסדים, שהם הג' דברים שהעולם "עומד" עליהם, ועל ידי זה מקרב את העולם אל שלימותה ותכליתה, והבן.

ואבי מורי זי"ע מסביר עוד ענין נפלא בדברי רש"י הקדוש, כי המלאכים נקראים "עומדים" על שם שהם עומדים תמיד במדריגה אחת, ואינם יכולים לעלות מדרגא לדרגא, מה שאין כן נשמות ישראל נקראים "מהלכים" על שם שיכולים לעלות תמיד מדרגא לדרגא, שזהו סוד הפסוק (זכריה ג) ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה, והנה הצדיק שרוצה להמשיך קדושה עליונה על נשמות ישראל, לפעמים צריך להוריד עצמו ממדריגת "מהלך", להיות במדריגת "עומד", כי אם יהיה מהלך תמיד מדרגא לדרגא, לא יהיה יכול להבין את מדריגת התלמיד שהוא למטה ממנו, ולא יהיה יכול להעלות אותו אל מדריגה עליונה, ולכן לפעמים הוא מוריד עצמו למדריגת "עומד", כדי שהתלמיד יקבל ממנו כראוי, שזהו סוד דברי הגמרא (מועד קטן י"א) אם הרב דומה למלאך ה' צבאות, יבקשו תורה מפיהו, אם הצדיק יכול להוריד עצמו אל בחינת מלאך ה' צבאות, הנקרא "עומד", אזי יבקשו תורה מפיהו, כי בוודאי יועיל לו להכניס תורה ויראת שמים בתוך תלמידיו, והנה אף על פי שהצדיק מוריד עצמו לפי שעה להיות בבחינת "עומד", אבל אחר כך הוא זוכה שהקדוש ברוך הוא משלם לו בכפל כפליים, והוא עולה ומשיג השגות גבוהות מאד, שלא השיג מקודם, שזהו הסוד (תענית ז) ומתלמידי יותר מכולם, שזהו מרומזו בדברי רש"י

הקדוש, שמעלה היתה לפני המנורה שעליה הכהן "עומד" ומטיב את הנרות, כי הצדיק שעוסק לעורר לבות ישראל אל אביהם שבשמים, הוא "עומד" על גבי המעלה, היינו לפי שעה הוא נעשה בבחינת "עומד", אבל אחר כך הוא מטיב את הנרות, ומעלה נשמות ישראל אל אביהם שבשמים, ואחר כך זוכה לעלות בעצמו במדריונה עליונה מאד, והבן, והשם יתברך יזכינו להיות מקורבים לצדיקים אמיתיים, המעלים אותנו אל דביקות השם יתברך, ונזכה לעלות ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

